

INFORMAȚII PRIVIND ISTORIA ORAȘELOR

Nr. 181

Sibiu, februarie 2020

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comisia de Istorie a Orașelor din România
Academia Română – Filiala Cluj
Institutul de Istorie „George Barițiu”
Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie

**Sesiunea anuală a
Comisiei de Istorie a Orașelor din România**

Orașul și educația
Cluj-Napoca, 4–6 iunie 2020

Repere tematice

Centrele urbane au fost dintotdeauna focare de cultură. Școlile apărute aici, de obicei pe lângă biserici și mănăstiri, mai apoi ca instituții laice, autonome, au fost frecventate de elevi și tineri din orașele respective, dar și din zonele înconjurătoare, iar uneori, mai ales în cazul instituțiilor de învățământ superior, chiar din alte țări. De-a lungul timpului, școlile s-au diversificat, s-au structurat pe diferite trepte de învățământ. Sub toate aceste forme, ele au fost centre de educare a viitoarelor generații și a specialiștilor din toate domeniile de activitate. În formarea și educarea tinerilor, orașul a avut o importanță deosebită, a oferit un cadru optim, care și-a lăsat amprenta asupra lor pentru totdeauna.

În același timp, centrele urbane au avut însemnate beneficii de pe urma școlilor pe care le-au găzduit. Multe orașe au ajuns, cu timpul, renumite ca centre de învățământ, au reunit între zidurile lor o elită intelectuală constituită din membrii corpului didactic. Aceștia au impulsionat deseori dezvoltarea economică și culturală a orașelor. Orașele și-au îmbogățit zestrea arhitectonică cu edificiile școlilor, deseori emblematice pentru o așezare sau alta.

Plecând de la aceste premise, reuniunea de la Cluj-Napoca nu-și propune o istorie a școlilor urbane, a învățământului în sine, ci în strânsă legătură cu evoluția orașelor. Pentru a reliefa această simbioză dintre oraș și activitatea educativă instituționalizată, sunt posibile abordări privind:

- rolul orașelor în apariția și dezvoltarea instituțiilor de învățământ;
- rolul/contribuția școlilor în dezvoltarea orașelor;
- edificiile de educație instituționalizată emblematice/reprezentative pentru orașe;
- arhitectura specifică instituțiilor de învățământ;
- contribuții ale unor școli superioare în dezvoltarea economică, socială și culturală a unor centre urbane care le găzduiesc;

- orașul și școala în memoria foștilor profesori și elevi ai unor instituții de învățământ;
- învățământul superior ca factor favorizant al dezvoltării orașelor în diferite epoci istorice;
- probleme ridicate de prezența unor instituții de învățământ în orașe;
- importanța acordată de autoritățile locale din orașe învățământului în diferite epoci istorice.

Evident, reperatele și sugestiile de mai sus pot fi dezvoltate și completate, cu mențiunea că toate subiectele comunicărilor trebuie să surprindă problematica educației în contextul istoriei sau culturii urbane, evidențiind, pe cât posibil, modul în care factorii, evenimentele, procesele și politicile privitoare la educație generează efecte asupra orașelor și a locuitorilor acestora.

Cele mai bune lucrări vor fi publicate în revista „Historia Urbana”, periodic al Academiei Române (<http://www.historiaurbana.icsusib.ro>) sau într-un volum tematic.

Vasile Ciobanu

Orașul și educația	
Cluj-Napoca, 4–6 iunie 2020	
Formular de înscriere (data limită 1 mai 2020)	
Către Comisia de Istorie a Orașelor din România	
Bulevardul Victoriei nr. 40, 550024 Sibiu	
și la adresele de e-mail: nicolaescu@icsusib.ro și iacob@icsusib.ro	
Subsemnata/subsemnatul	
..... (titlul științific, numele și prenumele)	
de la	din
(instituția)	(localitatea)
Intenționez să prezint comunicarea:	
.....	
..... pentru care anexez rezumatul solicitat.	
Adresa mea este	
(stradă, nr., bl., ap., cod, localitate, telefon, e-mail)	
.....	
Semnătura	

Istoria orașelor la Conferința internațională: ***Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni metodologie, paradigme, agendă***, organizată cu ocazia aniversării centenarului Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, în 3–5 februarie 2020.

Manifestarea științifică desfășurată la Cluj-Napoca a fost un adevărat minicongres, impecabil organizat, care a reunit cercetători din țară, din Republica Moldova, Austria, Ungaria, Germania, Marea Britanie, Serbia și Spania. Tema generoasă a permis structurarea în 19 paneluri, la care s-au adăugat mese rotunde, dezbateri și lansări de carte. În câteva dintre acestea, istoria orașelor a fost abordată temeinic, în comunicări științifice primite cu interes de cei prezenți, dezbătute apoi cu însuflețire.

Secțiunea 11, „Modele și practici ale dezvoltării urbane în România secolelor al XIX-lea și al XX-lea”, a cuprins comunicări variate, ale căror subiecte cuprind o perioadă amplă, de la Evul

Mediu până la perioada comunistă. Aici au fost prezentate considerații despre *Literatura de călătorie ca document prin imagini istorice ale orașelor (din România de azi)* (Anda-Lucia Spânu), despre *Transformarea Bucureștilor – odată cu primele decenii ale secolului al XIX-lea – dintr-un târg urban, într-un oraș-capitală cu valențe europene* (Lelia Zamani), despre *Dezvoltarea urbanistică a Sibiului în anii intebelici* (Vasile Ciobanu) și despre *Centru, periferie și reconstrucție urbană în România socialistă. Studiu de caz: Iași* (Liliana Iuga).

Din Secțiunea 10, consacrată perspectivelor tehnocrate asupra planificării după 1945, reținem comunicările temeinic documentate susținute de Alexandru Aioanei, care a prezentat *Politici urbanistice discriminatorii în România lui Dej: Cazul orașelor Botoșani și Suceava*, și de Mara Mărginean, care a abordat un subiect de istorie urbană recentă: *În perspectiva anului 2000. Schimbări generaționale și prognoze de dezvoltare urbană după 1970 în România*.

În secțiunea 1, consacrată istoriei medievale și având ca tematică „Scriere și istorie. Transilvania între voievodat și principat”, au fost susținute și o serie de prezentări cu referiri la viața urbană în această epocă. Dintre acestea menționăm: Julia Derzsi, *The Discussion on Crime and Criminal Law in Early Modern Urban Chronicles of Transylvania*, László Pakó, *Corupție și reformă în sistemul judecătoresc din Clujul premodern*, Alexandru Ștefan, *Johannes Reudel, paroh de Brașov (1446–1499). Decan al capitolului Țării Bârsei?*, Lidia Gross, *Patronaj și pietate în Bistrița medievală (sec. XV–XVI)*, Mihaela Sanda Salontai, *Observanța dominicană în Transilvania: cazul conventului din Bistrița*, Ciprian Firea, *Capele medievale din Transilvania și hramurile lor. Câteva îndreptări ale tradițiilor istoriografice pe baza izvoarelor documentare și vizuale*, Enikő Rűsz-Fogarasi, *Socotelile bisericesti în Clujul secolului al XVII-lea*.

Secțiunea 13 a fost destinată unor subiecte din „Arhitectură, patrimoniu și urbanism. Perspective (I-II)”, centrate pe orașul-gazdă al reuniunii. Astfel, Vasile Mitrea s-a referit la *Patrimoniul clujean contemporan. Plusuri și minusuri*, Șerban Țigănaș la *Dezvoltarea Clujului prin proiecte mari. Continuitate și suprapuneri*, Guttman Szabolcs la *Dezvoltări periurbane*, iar Vlad Sebastian Rusu la *Grădina Feroviarilor. Ieri și mâine*. Alte două comunicări au vizat chestiuni mai largi: Virgil Pop s-a referit la *Restaurare, dezrestaurare*, iar Vanyalas Endre la *Orașul în teritoriu. Peisaj transilvan în schimbare*.

Această simplă semnalare este menită să atragă atenția celor interesați asupra temelor abordate, fără o detaliere a subiectelor, întrucât organizatorii pregătesc publicarea comunicărilor în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu”*. *Series Historica* din acest an și într-un volum colectiv.

Vasile Ciobanu

Romanian Academy

Commission for the History of Towns in Romania

INFORMATION ABOUT URBAN HISTORY

Summary

This edition of the Newsletter contains thematic benchmarks concerning the annual Session of the Commission (Cluj-Napoca, 4–6 June 2020) on the topic “The Town and the Education” as well as the registration forms for participants contributing with papers (deadline May 1st, 2020) and one conference presentation.

Rumänische Akademie

Kommission für Städtegeschichte Rumäniens

STÄDTEGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN

Resümee

Die vorliegende Ausgabe des Informationsblattes beinhaltet die thematischen Anhaltspunkte der Jahrestagung der Kommission (Cluj-Napoca, 4.–5. Juni 2020) zum Thema „Stadt und Bildung“ sowie das Anmeldeformular für Teilnehmer mit Beiträgen (Frist 1. Mai 2020) und eine Konferenzpräsentationen.

Comisia de Istorie a Orașelor din România

Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu, tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605

www.icsusib.ro; nicolaescu@icsusib.ro

ISSN 2284 – 502X, ISSN – L = 1224 – 2853

Redactor: Alexandru Nicolaescu